

На основу члана 53. став 3. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 76/2005 и 93/2012) и члана 40. Статута Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“ број 5/2010) Сенат Универзитета у Нишу на седници која је одржана 11. децембра 2012. године донео је

ПРАВИЛНИК О РАДУ ЦЕНТРА ЗА ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет овог Правилника је ближе уређивање поступака уређених Законом о ауторским и сродним правима, Законом о патентима, Законом о жиговима, Законом о правној заштити индустријске својине, Уредбом о поступку за правну заштиту проналазака и другим прописима у овој области и стварање услова за организовано пружање помоћи ауторима у вези са проценом, признавањем, регистрацијом, привредним искоришћавањем и заштитом интелектуалних добара која настају на Универзитету у Нишу (у даљем тексту: Универзитет) и факултетима у саставу Универзитета (у даљем тексту: чланице Универзитета).

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1. Право интелектуалне својине је заједнички назив за неколико правних грана, које се могу сврстати у две групе: ауторско право и сродна права, и право индустријске својине.
2. У ауторско право и сродна права убрајају се: ауторско право, право интерпретатора, право произвођача фонограма, право произвођача видеограма, право произвођача емисије, право произвођача базе података.
3. У право индустријске својине убрајају се: патентно право, право жига, право заштите ознаке географског порекла, право заштите индустријског дизајна, право заштите топографије интегрисаних кола, право заштите биљне сорте.
4. Патент је право које се признаје за проналазак из било које области технике, који је нов, има инвентивни ниво и који је индустријски применљив.
5. Проналазак је решење одређеног техничког проблема.
6. Мали патент је право којим се штити нов, индустријски применљив проналазак, који има инвентивни ниво који је резултат рада који превазилази рутинско коришћење стања технике од стране стручњака, али нема инвентивни ниво који се тражи за патент. Предмет проналаска који се штити малим патетном може бити само решење које се односи на конфигурацију или конструкцију неког производа или распоред његових саставних делова.
7. Индустријски дизајн је дводимензионални или тродимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и/или материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.
8. База података је збирка засебних података, ауторских дела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су појединачно доступни електронским или другим путем. Базом података се не сматра рачунарски програм који се користи за њено стварање или рад.
9. Биљна сорта је скуп биљних индивидуа у оквиру једне ботаничке класификационе јединице најнижег ранга која се може одредити помоћу изражених карактеристика које потичу од датог генотипа или комбинације генотипова, која се може разликовати од било ког другог скупа биљних индивидуа на основу бар једне од поменутих карактеристика, и која се може сматрати хомогеном у погледу погодности да се размножава непромењена.
10. Жиг је право којим се штити ознака која у промету служи за разликовање робе односно услуга једног правног или физичког лица од исте или сличне робе односно услуга другог правног или физичког лица.
11. Ознака географског порекла је заједнички назив за име порекла и географску ознаку.
12. Име порекла је географски назив региона, земље или локалитета којим се означава производ који одатле потиче, чији су квалитет и посебна својства

искључиво или битно условљени географском средином, укључујући природне и људске факторе, и чија се производња, прерада и припрема у целини одвијају на одређеном ограниченом подручју.

13. Географска ознака је ознака која идентификује одређени производ као производ пореклом са територије одређене земље, региона или локалитета са те територије, где се одређени квалитет, репутација или друге карактеристике производа суштински могу приписати његовом географском пореклу, и чија се производња и/или прерада и/или припрема одвијају на одређеном ограниченом подручју.
14. Топографија је на било који начин приказан тродимензионални распоред елемената, од којих је најмање један активан, и међувеза у интегрисаном колу, или такав тродимензионални распоред припремљен за производњу одређеног интегрисаног кола.
15. Интегрисано коло јесте готов производ или међупроизвод у коме се остварује одређена електронска функција и у коме су елементи, од којих је најмање један активан, и међувезе интегрално формирану у комаду материјала или на комаду материјала, односно и у комаду и на комаду материјала.

Члан 3.

Овај правилник односи се на сва интелектуална добра настала као резултат истраживања, научног, стручног и сваког другог деловања на Универзитету, у којем се користе средства Универзитета (опрема, услуге, људски потенцијал, новац, време и др.), укључујући нарочито она интелектуална добра која су настала на раду или у вези с радом на Универзитету.

Овим правилником обухваћена су следећа интелектуална добра:

- 1) проналасци подобни за заштиту патентом или малим патентом;
- 2) знање и искуство који нису подобни за заштиту патентом, малим патентом или неким другим обликом правне заштите са апсолутним дејством, али су примењиви у привредној делатности („know how“);
- 3) дизајн који је подобан за заштиту правом на индустријски дизајн;
- 4) базе података које су подобне за заштиту сродним правом произвођача база података;
- 5) рачунарски програми;
- 6) биљне сорте подобне за заштиту правом биљних сорти;
- 7) ознаке које су подобне за заштиту жигом или правом на ознаку географског порекла;
- 8) топографије интегрисаних кола подобне за заштиту правом на топографију интегрисаних кола.

Овим правилником нису обухваћена ауторска дела и предмети сродних права који настају у оквиру наставе или у вези са наставом, као и ауторска дела и предмети сродних права који настају у вези са стручним или научним истраживањем, укључујући предавања, писане стручне, научне и друге радове, осим ако је законом или уговором предвиђено другачије.

Члан 4.

Овај правилник се примењује на:

- 1) лица која су запослена на Универзитету и чланицама Универзитета у току њиховог запослења;
- 2) студената који раде на истраживачким пројектима Универзитета;
- 3) других лица која се баве истраживањем на Универзитету и чланицама Универзитета и која су се сагласила у писаној форми да прихватају одредбе овог правилника;
- 4) лица која су по основу уговора ангажована од стране Универзитета.

II. УЛОГА И ОБАВЕЗЕ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 5.

Универзитет подстиче и подржава правну заштиту и привредно искоришћавање интелектуалних добара из члана 3 овог Правилника.

Члан 6.

Уколико Универзитет и чланица Универзитета или чланице Универзитета заједнички учествују у обављању истраживања, научног, стручног или другог рада у коме могу настати интелектуална добра из члана 3 овог Правилника, дужни су да уговором уреде међусобна права и обавезе у односу на та добра.

Универзитет и чланица Универзитета дужни су пре почетка извођења спонзорисаног пројекта, пројекта финансираног из посебних подстицајних фондова и другог пројекта који се финансира из средстава која нису средства Универзитета или чланице Универзитета да уреде своје међусобне односе, као и односе са спонзором, физичким или правним лицем које финансира пројекат, као и са другим лицима која учествују у таквом пројекту, у односу на интелектуална добра која настану као резултат рада на таквом пројекту.

Члан 7.

Послове уређивања међусобних односа из члана 6. овог правилника за Универзитет обавља Центар за трансфер технологије (у даљем тексту: Центар). Центар пружа и стручну помоћ за обављање послова у уређивању односа из члана 6. овог правилника.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ЦЕНТРА И НАДЛЕЖНА ТЕЛА

Члан 8.

Центар је организациона јединица Универзитета без својства правног лица и основан је ради идентификације, правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалних добара из члана 3. овог Правилника.

Центар обавља послове утврђене Одлуком Савета Универзитета о оснивању Центра. Задаци центра су:

- 1) унапређење могућности за делотворну примену научно-истраживачких резултата Универзитета у циљу развоја привреде и друштва,
- 2) подстицање различитих облика трансфера знања између Универзитета и привреде,
- 3) пружање различитих облика подршке приликом пласмана нових технологија и иновација на тржишту,
- 4) преузимање медијаторске улоге у повезивању више релевантних субјеката,
- 5) стварању мрежа и сарадње у циљу интензивнијег трансфера технологија,
- 6) јачање свести о потреби правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалних добара на Универзитету,
- 7) експертиза и подршка у изради технолошких и економских студија изводљивости,
- 8) помоћ у стварању нових иновационих центара и пословно технолошких паркова које оснива Универзитет и факултети у саставу универзитета.

Радам Центра управља управник Центра који је за свој рад одговоран ректору Универзитета.

Центар има Савет Центра који чине декани Грађевинско-архитектонског, Електронског, Машинског, Технолошког и Факултета заштите на раду.

Надлежности Савета Центра утврђене су Одлуком о формирању Центра. Улога Савета Центра је да надгледа и усмерава рад Центра.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Центра обавља Стручна служба Универзитета.

Центар има свој знак. Сенат Универзитета доноси одлуку о изгледу и о употреби знака Центра.

Члан 9.

Универзитет оснива Комисију за трансфер технологије (у даљем тексту: Комисија) као саветодавно тело, са следећим задацима:

- припремање мишљења о правној заштити и привредном искоришћавању интелектуалних добара из члана 3. овог Правилника;
- праћење спровођења заштите и привредног искоришћавања интелектуалних добара из члана 3. овог Правилника.

Комисија има седам чланова, од тога четири стална члана и три *ad hoc* члана. Два стална члана Комисије по функцији су проректор за науку и управник Центра, а преостала два стална члана именује ректор из реда истакнутих истраживача и научника на Универзитету и чланицама Универзитета који имају посебна знања и

искуства у пословима трансфера технологије, на период од 3 године.

Три *ad hoc* члана Комисије који имају посебна знања и искуства у научном подручју коме припада интелектуално добро које је предмет пријаве из члана 10. овог правилника именује ректор, на предлог управника Центра, посебно за сваки поступак.

Члан Комисије дужан је да пријави постојање сваке околности која може бити разлог сукоба интереса у односу на предмет пријаве или њеног подносиоца, као и да потпише изјаву о непостојању сукоба интереса. У случају постојања сукоба интереса ректор именује, као замену, новог члана у том поступку.

Проректор за науку је председник Комисије и председава седницом Комисије. У његовој одсутности седници Комисије председава члан Комисије кога он овласти.

Комисија доноси одлуке ако је на седници присутна већина чланова, већином гласова укупног броја чланова.

IV. ПОСТУПАК ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ПРОЦЕНЕ

1. Пријава

Члан 10.

Лице из члана 4. став 1. овог правилника подноси декану релевантног факултета и Центру, без одлагања, пријаву о настанку интелектуалног добра (у даљем тексту: Пријава).

Лице из става 1. овог члана обезбеђује декану факултета и Центру све неопходне информације у вези са новонасталим интелектуалним добром и околностима у којима је оно настало.

Подносилац је дужан да уз пријаву достави и изјаву о лицу/лицима која су створила интелектуално добро (у даљем тексту: Изјава) и гарантује истинитост тих података. Уз Изјаву, подносилац је дужан да достави и доказе (уговоре, делове из уговора и сл.).

Ако интелектуално добро није довољно описано у Пријави, или ако уз Пријаву није достављена Изјава и одговарајући докази, Центар одређује додатни рок за уређивање поднеска.

Ако ни у том року подносилац не уреди поднесак, Центар може ректору Универзитета да предложи прекид даљег поступка. Одлуку о прекиду даљег поступка ректор доноси у року од 10 дана од дана када је Центар предложио прекид даљег поступања по Пријави.

2. Разматрање пријаве

Члан 11.

По пријему Пријаве и Изјаве из члана 10 управник Центра даје мишљење Комисији да ли је пријављено интелектуално добро подобно за заштиту путем права интелектуалне својине.

3. Уговор

Члан 12.

Након разматрања Пријаве Универзитет може да предложи подносиоцу Пријаве закључење Уговора којим се детаљније уређују права и обавезе Универзитета и подносиоца пријаве у поступку правне заштите и у поступку привредног искоришћавања интелектуалног добра које је предмет Пријаве (у даљем тексту: Уговор). Стручне послове у вези са овим Уговором обавља Центар.

Ако овај Уговор није закључен, ректор доноси решење о обустављању поступка поводом Пријаве.

Члан 13.

У току поступка правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалног добра које је предмет Пријаве, Универзитет може раскинути Уговор ако утврди да је даље поступање неоправдано из економских или због других разлога. У случају раскида Уговора лице из члана 4 је слободно да располаже интелектуалним добром које је предмет Пријаве.

4. Поступак

Члан 14.

Центар спроводи поступак процене оправданости покретања поступака правне заштите интелектуалног добра које је предмет Пријаве у Републици Србији или иностранству, израђује предлог и процењује износ трошкова таквог поступка.

По завршетку поступка из става 1. овог члана, Центар спроводи поступак процене привредне вредности интелектуалног добра која је предмет Пријаве, односно права интелектуалне својине којима се иста, у складу са проценом, може заштитити.

Универзитет може консултовати одговарајуће спољне експерте.

Члан 15.

Центар је дужан да поступак процене из члана 14. овог правилника заврши у року од 60 дана од дана пријема потпуне Пријаве. Изузетно, рок се може продужити за још највише 30 дана.

Извештај о спроведеном поступку (у даљем тексту: Извештај), са предлогом за даље поступање с предметом Пријаве (у даљем тексту: Предлог), управник Центра доставља Комисији.

Уколико у року од 90 дана од дана пријема Пријаве, Центар не одговори да ли намерава да правно заштити и привредно искоришћава интелектуално добро које је предмет Пријаве, подносилац Пријаве може слободно да располаже интелектуалним добром које је предмет Пријаве.

5. Мишљење

Члан 16.

На основу Извештаја и Предлога Центра из члана 15. став 2 овог правилника, Комисија је дужна да у року од 30 дана од дана пријема Извештаја и Предлога изради и достави ректору Универзитета мишљење о даљем поступању са интелектуалним добром које је предмет Пријаве (у даљем тексту: Мишљење). Ако је реч о изузетно сложеном предмету Пријаве, рок се може продужити за још 15 дана.

Приликом израде Мишљења Комисија може користити и услуге запослених на Универзитету, услуге Центра, као и услуге спољних сарадника, консултаната и других стручњака.

6. Одлука

Члан 17.

Комисија доставља Мишљење ректору Универзитета ради доношења Одлуке о даљем поступању са интелектуалним добром које је предмет Пријаве (у даљем тексту: Одлука), којом се одлучује о томе да ли ће Универзитет спроводити даљи поступак правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалног добра које је предмет Пријаве.

Одлука ректора о даљем спровођењу поступка садржи:

- облик правне заштите који ће се применити на интелектуално добро које је предмет Пријаве (патент, ауторско право и др.) и на ком подручју (у земљи, иностранству);
- податак о томе да ли ће Универзитет сносити у целини или делимично трошкове правне заштите;
- одлуку о томе ко ће спроводити даљи поступак привредног искоришћавања (Универзитет посредством Центра или неко други);
- предлог о начину спровођења даљег поступка привредног искоришћавања (путем тзв. *spin off*, *start up* или *spin out* друштва, закључивањем уговора о лиценци или на други начин), као и друге услове привредног искоришћавања, укључујући и предлог за располагање правима интелектуалне својине на предмету Пријаве.

Уколико ректор донесе одлуку да се поступак даље не спроводи, подносилац Пријаве може даље да слободно располаже интелектуалним добром које је предмет Пријаве. Такође, Универзитет није овлашћен да користи податке за које је сазнао из Пријаве.

Ректор доноси Одлуку у року од 30 дана од пријема Мишљења. Одлука ректора се без одлагања доставља подносиоцу Пријаве и Центру.

Члан 18.

Лица која учествују у поступку поводом Пријаве дужна су да чувају пословну тајну у складу са законом. Уколико лица прекрше обавезу чувања пословне тајне одговарају за штету у складу са законом.

7. Правна заштита

Члан 19.

Чланице Универзитета су дужне да све припремне радње за подношење Пријаве обаве преко Центра.

Универзитет, по правилу, плаћа све трошкове правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалног добра које је предмет Пријаве. Изузетно, део трошкова може сносити и подносилац пријаве.

Обављајући делатности из овог члана става 1 Универзитет може ангажовати спољне сараднике.

8. Привредно искоришћавање интелектуалног добра

Члан 20.

Поступак привредног искоришћавања интелектуалног добра које је предмет Пријаве спроводи се у складу с Уговором из члана 12. овог Правилника.

У поступку привредног искоришћавања спроводе се следећи послови:

- детаљно испитивање правних, економских и других аспеката интелектуалног добра које је предмет Пријаве и укупног плана привредног искоришћавања и плана финансирања, као и испитивање степена ризика, сукоба интереса и сл. (тзв. *due diligence*);
- израда детаљних планова за све стадијуме привредног искоришћавања;
- други послови чија је сврха оптимално искоришћавање предмета пријаве (истраживање тржишта, пословна едукација, израда прототипа, умрежавање, тражење инвеститора, оснивање *spin off*, *start up* или *spin out* друштва, склапање уговора о лиценци и других уговора о располагању правима интелектуалне својине, консултантске услуге и др.).

Ако се у поступку привредног искоришћавања закључује уговор о лиценци права интелектуалне својине, Универзитет је дужан да се придржава следећих начела:

- један уговор о лиценци може се односити само на један истраживачки или развојни пројект, или други облик целовитог истраживачког или развојног подухвата коме је циљ постизање одређеног резултата. Једним уговором о лиценци не може се дати овлашћење за искоришћавање свих права интелектуалне својине која припадају Универзитету или чланици Универзитета;
- у уговору о лиценци предвиђа се могућност раскида уговора ако стицалац лиценце не изврши своје обавезе из тог уговора у уговореном року и повраћај пренетих права у случају раскида;
- уговором о лиценци уређује се расподела обавезе плаћања трошкова одржавања права интелектуалне својине које је предмет лиценце, као и трошкова заштите тих права од повреде трећих лица.

Ако се у поступку комерцијализације оснива ново привредно друштво (*spin off*, *start up*, *spin out* и др.) удели у друштву одређују се посебним уговором између учесника (Универзитета, чланице Универзитета, као и других подносилаца Пријаве). Универзитет не може имати више од 50 % удела у таквом привредном друштву. Расподела добити таквог привредног друштва одређује се у оснивачким актима тог друштва.

9. Приходи

Члан 21.

Приход, у смислу овог правилника, чине сви износи остварени у вези са привредним искоришћавањем предмета Пријаве.

Добит, у смислу овог правилника, чини приход из става 1. овог члана умањен за:

- сва пореска и друга слична давања;
- директне трошкове настале у вези с поступцима Пријаве (путне трошкове,

- трошкове смештаја и евентуалне друге сличне оправдане трошкове),
- директне трошкове настале у вези са поступком правне заштите (регистрација, трошкови правног заступања, трошкови превода и др.);
- директне трошкове у вези с привредним искоришћавањем предмета правне заштите (консултантски трошкови, трошкови преговарања и закључења уговора, трошкови оснивања привредних друштава, и др.) ;
- административни трошкови Универзитета у фиксном износу од 5 % укупног прихода.

Добит из става 2. овог члана расподељује се између Универзитета, чланица Универзитета и лица која су изворни носиоци права интелектуалне својине на предмету Пријаве, према следећој табели:

Укупан нето приход, дин	Удео проналазача, %	Удео чланице Универзитета, %	Удео Универзитета, %
≤100.000,00	60	25	15
100.000,00-1.000.000,00	50	25	25
≥1.000.000,00	50	20	30

Ако је интелектуално добро чијим је привредним искоришћавањем остварен приход из става 1. овог члана настало сарадњом више проналазача тада им припада сразмерни износ у уделу који према табели из става 3. овог члана припада проналазачу.

Ако је интелектуално добро чијим је привредним искоришћавањем остварен приход из става 1. овог члана настала сарадњом више чланица Универзитета тада им припада сразмерни износ у уделу који према табели из става 3. овог члана припада чланици Универзитета.

Удео који након расподеле из става 3. овог члана припадне чланици Универзитета користи се за подстицање даљег истраживачког и стручног рада организационе јединице где је настало интелектуално добро чијим је привредним искоришћавањем остварен приход из става 1. овог члана.

Удео који након расподеле из става 3. овог члана припадне Универзитету намењен је за подстицање истраживачког и стручног рада на Универзитету, промоцију таквог рада, као и за правну заштиту и привредно искоришћавање његових резултата, што укључује и трошкове рада Центра.

V. РЕШАВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА

Члан 22.

У случају спора између истраживача и Центра у вези са правом на заштиту или висином накнаде истраживачу, стране у спору ће, пре него што се обрате суду, покушати да спор реше у оквиру Универзитета.

Стране у спору заједнички предлажу независног стручњака ради решавања спора. Уколико стране у спору у року од 15 дана не постигну договор о избору независног стручњака, њега ће из реда правника специјализованих за право интелектуалне својине именовати Сенат.

Независни стручњак у року од 15 дана од дана именовања доставља странама у спору закључак у писаној форми.

VI. ФОНД ЗА ИНОВАЦИЈЕ

Члан 23.

Део средстава остварених привредним искоришћавањем интелектуалног добра Универзитета у висини од 80 % распоређује се у фонд за иновације Центра.

У фонд се могу уплатити и средства из других извора.

Члан 24.

Средства фонда из члана 23. овог правилника намењена су за:

- све трошкове спровођења правне заштите интелектуалних добара из члана 3 овог Правилника;
- трошкове регистрационих такси;
- подстицање иновативне делатности и сл.

VI. ЧУВАЊЕ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

Члан 25.

Лица које на било који начин учествују у пословима уређеним овим правилником дужна су као пословну тајну да чувају све податке о интелектуалном добру које је предмет Пријаве, као и све друге податке које сазнају у току поступка идентификације, процене, правне заштите и привредног искоришћавања интелектуалног добра који је предмет Пријаве.

Универзитет је дужан да осигура да сви који учествују у пословима уређеним овим Правилником доставе потписану изјаву о чувању пословне тајне.

Лица која стварају интелектуална добра која су предмет Пријаве дужна су да податке о тим добрима чувају као пословну тајну пре подношења Пријаве, као и након тога ако то може угрозити стицање права интелектуалне својине или успешно привредно искоришћавање тих добара. Она могу објавити податке о тим интелектуалним добрима тек након закључења Уговора. Ако су такве податке објавила пре подношења Пријаве, дужна су да у Пријави то наведу (начин, место и време објављивања). За евентуалну штету која настане као последица тог објављивања одговарају у складу са законом.

VII. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Члан 26.

Центар води евиденцију о интелектуалним добрима Универзитета на одговарајућем обрасцу. Саставни део евиденције је:

- Пријава
- Уговор
- Извештај и Предлог Центра
- процена тржишне вредности иновације и анализа могућности привредног искоришћавања
- Мишљење комисије
- Одлука ректора о иновацији
- патентне пријаве
- пуномоћје патентног заступника
- остала релевантна документација која се односи на интелектуалну својину Универзитета.

Евиденција се чува трајно.

VIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Саставни део овог Правилника су:

- Образац за откривање проналаска (Пријава)
- Due diligence образац
- Образац за расподелу прихода

Центар може донети и друге обрасце и неопходне акте у циљу спровођења надлежности и задатака Центра.

Члан 28.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Гласнику Универзитета у Нишу".

СНУ број: 8/16-01-015/12-009

У Нишу: 11. 12. 2012.године

**ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ
Проф. др Драган Антић, с.р.**